

Harjoitteluraportti

Harjoittelu II

Nita Niemelä

Raportti

Joulukuu 2018

Sosiaali-, terveys- ja hyvinvointiala

Kuntoutuksen ohjaaja (AMK)

Sisältö

1 Organisaatiokuvaus	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
1.1 Yhdessä ei olla yksin -hanke	2
1.2 Hankkeen kohderyhmät ja yhteistyökumppanit	3
1.3 Työyhteisö ja tehtäväkuvat	4
1.4 Yksinäisyyden määritelmiä ja siihen liittyviä faktoja (kuva 1,2 ja 3)	5
2 Työtä ohjaavat lait ja asetukset	6
3 Harjoittelukertomus ja tavoitteet	6
3.1 Alaikäisenä Suomeen tulleet nuoret ja Yhdessä-ryhmä	9
4 Itsearviointi.....	10
Lähteet	12
Liitteet	13

Liite 1: Syksyn tapahtumakalenteri
 Liite 2: Erilaisia tapahtumamainoksia
 Liite 3: Työaikalomakkeet
 Liite 4: Ohjaajan kirjallinen arviointi

Kuva 1: Yksinäisyyden seuraukset
 Kuva 2: Yksinäisyyteen yhteydessä olevia tekijöitä
 Kuva 3: Psykososiaalinen ryhmäkuntoutusinterventio ikääntyneiden yksinäisyyden lievittämisessä.

1 Organisaatiokuvaus

Suoritin harjoitteluni Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen alaisuudessa toimivassa hankkeessa. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus eli Koske on yksi Suomen yhdeksästä sosiaalialan osaamiskeskuksesta. Perustehtävänä osana sosiaalialan osaamiskeskusten verkostoa on vahvistaa ja kehittää sosiaalialan osaamista maakunnallisesti. Osaamiskeskusten toiminta ja tehtävät ovat laissa määrättyä (Valtioneuvoston asetus sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta, 2011), ja niihin kuuluu ”*sosiaalialalla tarvittavan asiantuntemuksen ja erityispalvelujen kehittäminen sekä yhteydenpito koulutuksen, käytännön ja tutkimuksen välillä.*” (Mikä on Koske? 2018). Koske:n perustehtävät ja kehittämistyö toteutetaan osaamiskeskuksen oman henkilöstön lisäksi erilaisten hankkeiden ja organisaatioiden kehittäjien avulla. Perustoiminnan rahoittajana toimii Sosiaali- ja terveysministeriö ja hankkeet rahoitetaan STEA:n avustuksilla.

1.1 Yhdessä ei olla yksin -hanke

Yhdessä ei olla yksin on Koske:n alaisuudessa toimiva hanke ja sen toiminta-aika on 3/2017 - 12/2019. Hankkeen rahoittaa STEA (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus), joka hallinnoi Veikkaus Oy:n pelituotoista koostuvia avustuksia ja toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. (STEA, 2016.)

Yhdessä ei olla yksin -hankkeen perusideana on yksinäisyyden ja turvattomuuden tunteen vähentäminen koko Keski-Suomen alueella, sekä pyrkimys estää ja ratkaista osallisuuden esteitä monipuolisesti. Toiminta-ajatuksena on, että hankkeen tavoite saavutetaan parantamalla asukkaiden osallistumisen ja sen kautta osallisuuden tunnetta, sekä luomalla uusia ja toimivia toimintatapoja eri sektoreiden ja toimijoiden välillä tavoitteellisesti. Kuntien asukkaita ja muuten riskiryhmiin kuuluvia henkilöitä tavoitetaan käyttämällä kaikkia mahdollisia keinoja, jotta epäkohdat saataisiin mahdollisimman kattavasti koottua niiltäkin, jotka eivät muuten kunnassa järjestettäviin toimintoihin osallistu jostain syystä.

Hankkeen tavoitteena on myös edistää toiminnallisesti sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisen välittämisen kulttuuria. Hanke pyrkii lisäämään ja kehittämään enenevissä määrin kohtaamisen paikkoja sekä vapaaehtois- sekä vertaistoimintaa, ja levittämään näitä hyviksi ja toimiviksi keinoiksi havaittuja yhteistyön ja osallistumisen muotoja kuntiin ja juurruttamaan niitä kuntien yleiseksi toiminnaksi.

Hankkeessa on tähän mennessä kartoitettu ja selvitysten mukaisesti parannettu eri alueiden asukkaiden osallistumisen mahdollisuuksia. Selvitykset ja kartoitukset on tehty erilaisten haastatteluiden ja sähköisten kyselyiden avulla. Oman osansa ja tietotaitonsa selvityksiin ovat tuoneet verkostotoimijat sekä moniammatilliset ryhmät. (Avustushakemus, 2017.)

Hankkeen hyvinvointiyhteistyön edistämisen keinoina on esimerkiksi kuntiin jalkautuva selvitys-, kartoitus- ja kehitystyö, yhteistyöpalaverit ja eri toimijoiden yhteen saattaminen, tapahtumat, luennot, ihmisten kohtaaminen ja heidän tilanteen epäkohtien julkiseksi tuominen eri tavoin sekä yhteistyön edistäminen eri sektoreilla ja asukkaiden keskuudessa.

1.2 Hankkeen kohderyhmät ja yhteistyökumppanit

Yhdessä ei olla yksin -hanke toimii koko Keski-Suomen alueella niissä kunnissa, jotka ovat solmineet yhteistyösopimuksen hankkeen kanssa. Yhteistyökumppanit, eli *hankekunnat*, ovat Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Laukaa, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Viitasaari ja Äänekoski. Jokaisessa kunnassa on omat haasteensa ja painopisteet, joihin on hankkeen avulla pyritty vaikuttamaan ja löytämään ratkaisuja ja toimintakeinoja kuntalaisten osallisuuden lisäämiseksi ja yksinäisyyden vähentämiseksi. Kohderyhmiä on esimerkiksi vanhukset, mielenterveyskuntoutujat, vangit, nuoret, maahanmuuttajat sekä muut erityisryhmät, joissa yksinäisyyden tai turvattomuuden kokemus on yleistä. (Yhdessä ei olla yksin, 2018.)

Hankkeen muita yhteistyötahoja on kaikki mahdolliset toimijat Keski-Suomen alueella, jotka edesauttavat eri painopistein ja lähtökohdista ihmisen hyvinvointia jollain tavalla. Yhteistyö toisten hankkeiden, yritysten tai tahojen kanssa voi olla kertaluontoista tai jatkuvaa.

1.3 Työyhteisö ja tehtäväkuvat

Koske:n sosiaalialan asiantuntijoina toimii sosiaaliasiamies, lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä, konsultoiva varhaiserityisopettaja sekä lastensuojelun moniammatillinen asiantuntijaryhmä. Asiantuntijoiden lisäksi Koske:n työyhteisöön kuuluu eri hankkeiden työntekijät. (Palvelut, 2018.)

Tämän lisäksi Koske koordinoi ja kutsuu koolle eri sosiaalialojenalojen ammattilaisista koostuvia, työtä tukevia työryhmiä, jotka linjaavat maakunnallista kehittämistoimintaa. Työkokouksia järjestetään tarpeen mukaan ja eri sisältöalueiden työryhmissä toimii käytännön ja koulutuksen sekä tutkimuksen edustajia. Ammattilaiset sekä asiakaskehittäjät tulevat työryhmiin eri sektoreilta ja tarkoitus on tunnistaa ajankohtaista osaamisvajetta, kehittämistarpeita sekä luoda tarvittavia kehittämisen toimia. (Työryhmät ja työkokoukset, 2018.)

Yhdessä ei olla yksin -hankkeessa työskentelee kaksi palkattua työntekijää (projektipäällikkö ja projektikehittäjä) sekä yksi palkkatukityöllistetty projektityöntekijä. Heidän lisäksi hankkeessa voi olla harjoittelijoita ammattikorkeakoulusta tai yliopistosta.

Oma tehtäväkuvani harjoittelun aikana oli tutustua hankkeen toimintaan sekä yhteistyötahoihin, ja työskennellä työyhteisön tasavertaisena jäsenenä erilaisissa tapahtumissa, palavereissa ja tapaamisissa, joita hanke järjesti tai oli muuten mukana (liite 1 ja 2). Toimin myös aiempaa tekstiiliartesaanin koulutustani sekä muuta ohjaajan kokemustani hyödyntäen ohjaajana erilaisten ryhmien (mm. mielenterveyskuntoutujat ja maahanmuuttajat/turvapaikanhakijat) toimintatuokioissa

tai säännöllisesti järjestetyissä tapaamisissa. Muun toiminnan ohella tutustuin alaikäisenä Suomeen tulleita turvapaikanhakijoita koskevaan lainsäädäntöön sekä esimerkiksi lain edellyttämiin palveluihin, koska edellä mainittu ihmisryhmä ja sen kanssa toimiminen oli kohtuullisen uutta minulle myös.

1.4 Yksinäisyyden määritelmiä ja siihen liittyviä faktoja (kuva1,2 ja 3)

”Yksinäisyys on negatiivinen psyykinen olotila, jossa ihminen kokee ahdistusta määrällisesti tai laadullisesti puutteellisista ihmissuhteista. Yksinäisyyttä on siis se lamaannuttava tunne, ettei sinulle ole ketään, kenen kanssa puhua, tai ketään, jonka uskot ymmärtävän ajatuksiasi, aikomuksiasi, tunteitasi ja toiveitasi.” Kavereita nolla: Lasten ja nuorten yksinäisyys: Niina Junntila

”Yksinäisyys on subjektiivinen kokemus, eikä sosiaalisten kontaktien määrä ole ratkaiseva. ” (Ruuskanen, O. 2011.)

”Yksinäisyys lisää kuolleisuutta lähes yhtä paljon kuin tupakointi ja enemmän kuin lihavuus tai huono fyysinen kunto. Se huonontaa elimistön puolustusmekanismeja, lisää sydän- ja verisuonitautien riskiä sekä neurologisten sairauksien riskiä. Cacioppo työryhmineen on osoittanut, että yksinäisillä tulehdusta säätelevät geenit toimivat väärin niin, että inflammaatio aktivoituu. Yksinäiset ovat alttiimpia virusinfektioille, kuten flunssalle, ja korkean verenpaineen riski on heillä suurentunut. Yksinäiset kokevat enemmän stressiä, syljen kortisolimäärä on heillä kohonnut, ja he ovat väsyneitä aamulla, vaikka ovat nukkuneet normaalit tunnit.” (Ruuskanen, O. 2011.)

”Yksinäisyyttä ei paranna se, että naapuri pistäytyy tarkistamaan, miten voidaan. Yksinäisyyden kipua voidaan vähentää kognitiivisella käyttäytymisterapialla, joka ohjaa ajatuksia ja tulkintoja positiivisempaan suuntaan. Yksinäisyyttään voi kukin yrittää hoitaa olemalla avoin ja muiden tavoitettavissa.” (Ruuskanen, O. 2011.)

”Yksinäisyyden kokemusta on yritetty määritellä erilaisista teoreettisista lähtökohdista. Suomen kielessä yksinäisyydelle on vain yksi sana, mutta englanninkielisessä kirjallisuudessa niitä on monta. Karkeasti voidaan puhua myönteisestä ja kielteisestä yksinäisyydestä. Edellinen on vapaaehtoista, rentouttavaa ja usein luovuuden edellytys. Se mahdollistaa oman eletyn elämän tarkastelun rauhassa, asioiden arvottamisen elämäkokemuksen tuomalla viisaudella ja mielenrauhan saavuttamisen. Jälkimmäinen on pakottavaa, ahdistavaa, eikä siitä pääse ulos aina omin voimin. Se voi ilmetä pelottavana, jos ihminen joutuu kohtaamaan yksin suuret elämänmuutokset ja luopumiset, kuten läheisten henkilöiden menetykset, oman toimintakyvyn heikkenemisen tai vieraaseen asuinympäristöön muuton.” (Routasalo, P. 2016.)

2 Työtä ohjaavat lait ja asetukset

Koske:n toimintaa ohjaa ja määrittää *Valtioneuvoston asetus sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta (1411/2001)*, ja *Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta (13.12.2001/1230)*.

Hankkeiden toiminnalle ei ole olemassa olevaa tai ohjaavaa lainsäädäntöä itsessään, mutta toimintaa toki ohjaa esimerkiksi sosiaalialalla normaalina käytänteenä oleva vaitiolovelvollisuus ja lastensuojelun ilmoitusvelvollisuus.

3 Harjoittelukertomus ja tavoitteet

Harjoitteluni tavoitteena oli tutustua hankkeen toimintaan ja kaikkeen mitä se pitää sisällään avustushakemuksesta toiminnan toteutukseen saakka, koska en ole aiemmin toiminut millään tavalla hankkeissa. Toiseksi tavoitteeksi asetettiin tutustuminen (alaikäisenä Suomeen tulleiden) turvapaikanhakijoihin ja heihin liittyvään toimintaan, jota hankkeessa toteutettiin. Näiden lisäksi tutustuin turvapaikanhakuprosessiin, lainsäädäntöön sekä turvapaikanhakijoille kuuluviin palveluihin ja tukitoimiin.

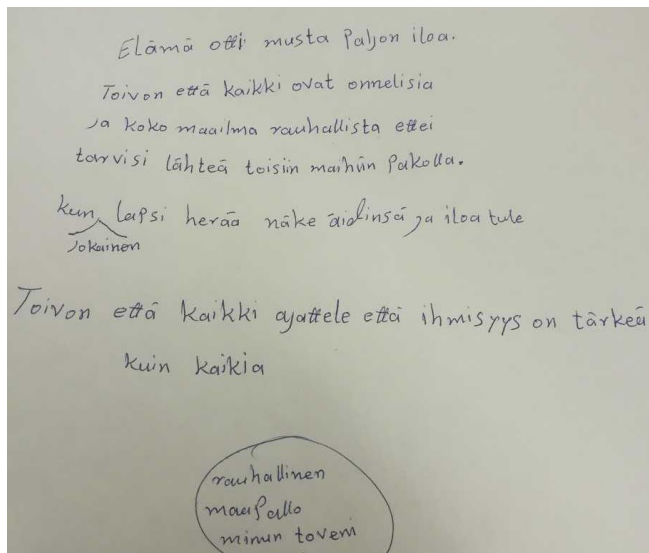
Harjoitteluni aikana pääsin suunnittelemaan ja osallistumaan uskomattomaan määrään tapahtumia, yhteistyöpalavereita sekä seminaareja – ihmisten kohtaamisen määrästä puhumattakaan.

3.1 Alaikäisenä Suomeen tulleet nuoret ja Yhdessä-ryhmä

Asettamani tavoitteet tutustua maahanmuuttajien tukipalveluihin ja heille suunnattuun toimintaan täydentää mielestäni osaamistani varsin hyvin. Valitsin maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden palvelut sen vuoksi, ettei minulla ole aiempaa kokemusta heidän kanssaan tehtävästä työstä, ja tiedonhaussa keskityin erityisesti yksin alaikäisenä Suomeen tulleisiin turvapaikanhakijoihin. Tutustuin harjoitteluni aikana konkreettisen toiminnan lisäksi maahanmuuttajia ja turvapaikanhakijoita koskevaan lainsäädäntöön, maahantulo-/turvapaikkaprosessiin sekä Jyväskylässä toteutettuihin palveluihin ja tukitoimiin.

Harjoitteluni aikana pääsin osallistumaan alaikäisenä yksin Suomeen tulleiden turvapaikanhakijoiden sekä Lyseon lukion IB-linjan opiskelijoiden yhteiseen Yhdessä -ryhmään. Toiminnan järjestäjinä ja mahdollistajina toimivat Yhdessä ei olla yksin -hanke sekä Jyvälän Settlementti yhdessä lukion nuorten kanssa. Ryhmä kokoontuu kerran kuussa kahden tunnin ajan Mataralla ja ryhmään osallistuminen on vapaaehtoista. Ohjelmaa suunnitellaan yhdessä nuorten kesken, ja tavoitteena on luoda sosiaalisia suhteita maahanmuuttajien ja suomalaisten välillä sekä vahvistaa esimerkiksi suomen kieltä, ja lopulta suunnitella yhdessä leiri ensi kesälle.

Syksyn ryhmäkerroilla pelattiin lautapelejä, askarreltiin, keskusteltiin arvoista, unelmista ja muista tärkeistä käsitteistä sekä vietettiin pikkujouluja. Ryhmän kokoontumiset jatkuvat jälleen keväällä.

Yhdessä-nuoren ajatuksia unelmista ja toiveista.

Yhdessä-ryhmän lisäksi turvapaikanhakijoille ja maahanmuuttajille tukea, ohjattua toimintaa, ohjausta, neuvontaa sekä tulkkausapua järjestää esimerkiksi Monikulttuurikeskus Gloria sekä Paremmiin yhdessä ry. Ryhmätoiminnan lisäksi tutustuin turvapaikanhakijoita koskevaan lainsäädäntöön ja heille järjestettäviin palveluihin.

Maahanmuuttaja tarkoittaa henkilöä, joka aikoo asua maassa pidempään. Turvapaikanhakijalla tarkoitetaan henkilöä, joka on joutunut vainon kohteeksi omassa maassaan ja tämän perusteella anoo toisesta maasta kansainvälistä suojelua ja oleskeluoikeutta. Pakolainen on henkilö, jolla on perusteltu aihe pelätä joutuvansa vainon kohteeksi kotimaassaan (pl. YK:n pakolaissopimuksen mukaisesti sodan, luonnonkatastrofien tai köyhyyden vuoksi) – Suomessa pakolaiseksi kutsutaan myös henkilöitä, jotka ovat jääneet maahan suojelun tarpeen vuoksi tai humanitäärisistä syistä. Kiintiöpakolaisella on YK:n myöntämä pakolaisen asema ja hän kuuluu vastaanottavan maan pakolaiskiintiöön. (Turvapaikanhakijoiden sosiaaliturva ja palvelut Suomessa, n.d.)

Alaikäiset turvapaikanhakijat sijoitetaan turvapaikanhaun ajaksi esimerkiksi perheryhmäkoteihin. Turvapaikkahakemukset pyritään käsittelemään mahdollisimman nopeasti, ja yleensä nuoret saavat oleskeluluvan. (Turvapaikanhakijoiden sosiaaliturva

ja palvelut Suomessa, n.d.)) Ilman huoltajaa saapuneelle alaikäiselle myönnetyn oleskeluluvan perusteella hänelle järjestetään hoiva, huolenpito ja kasvatus yleensä perheryhmäkodissa. Muita vaihtoehtoja voi olla esimerkiksi tuki-/tuettu asuminen, perhemajoitus tai yksityismajoitus. Lapsi tai nuori on tukitoimenpiteiden piirissä, kunnes hän täyttää 21 vuotta tai hänen huoltaja pääsee Suomeen. (Yksin saapuvat alaikäiset, n.d.)

Alaikäiset turvapaikanhakijat ovat oikeutettuja samoihin terveystalviin, kuin muutkin kuntalaiset. Alle 7-vuotiaille järjestetään myös neuvolatarkastukset, jossa he saavat ohjelman mukaiset rokotukset. Kunnat saavat korvausta 7 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2300€ /vuosi ja alle 7-vuotiaasta 6845€/vuosi, jolla katetaan osaltaan turvapaikanhakijoille kunnissa järjestetyt palvelut, kuten kotoutuminen, toimeentulotuki, tulkkauksen järjestäminen sekä jotkin erityiskustannukset. Korvausta maksetaan neljän vuoden ajan. Turvapaikanhakija ei ole oikeutettu esimerkiksi Kelan etuuksiin ennen oleskeluluvan saamista. (Turvapaikanhakijoiden sosiaaliturva ja palvelut Suomessa, n.d.)

Alaikäiselle turvapaikanhakijalle tulee määrätä käräjäoikeuden toimesta edustaja, jonka tehtävänä on varmistaa lapsen edun huomioiminen erilaisissa tilanteissa. Alaikäisen edustajalla on alaikäisen huoltajalle kuuluva puhevalta ja edustaja toimii lapsen apuna viranomaisten kanssa asioidessa – edustaja on mukana esimerkiksi turvapaikkahakemuksen käsittelyyn kuuluvassa turvapaikkapuhuttelussa. Edustajan tehtäviin ei kuulu alaikäisen päivittäinen huolehtiminen, kasvatus tai muu huolenpito. (Suomeen yksin tulleen alaikäisen edustaja, 2018.)

Alaikäisiä turvapaikanhakijoita koskevat lait ja sopimukset:

- YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus: <https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/sopimus-kokonaisuudessaan/>

- Laki kotoutumisen edistämisestä:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386>
- Lastensuojelulaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>
- Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110746>

4 Itsearviointi

Huolimatta siitä, että hankkeen suunnitelma ja työnkuva tuntui alkuun valtavan suurelta ja kovin monitahoiselta, koen, että omaksuin hankkeen tavoitteet ja toimintatavat suhteellisen nopeasti ja hyvin. Hankkeen työntekijöiden ja koko Koske:n henkilöstön kanssa työskentely oli hyvin vaivatonta, helppoa ja ”sujahdin” hyvin harjoittelijana muiden joukkoon tasa-arvoisena työntekijänä. Pystyin ja sain myös antaa itsestäni kaiken mahdollisen osaamiseni hyvin luonnollisesti hyvin erilaisissa tilanteissa muiden joukossa. Pääsin myös osallistumaan hankkeen työntekijöille järjestettyyn työnohjaukseen, jonka koin valtavan suurena kunnioituksenosoituksena harjoittelijan statustani kohtaan.

Tunnen harjoitteluni jälkeen oppineeni entistä enemmän ihmisten kohtaamiseen liittyvistä asioista, ja etenkin siitä, kuinka pienilläkin teoilla voi vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin ja onnellisuuden tunteeseen ja auttaa toista kokemaan itsensä arvokkaaksi.

Erilaiset suunnitellut ja suunnittelemattomat tilanteet, tapahtumat, kohtaamiset sekä ohjaustilanteet – unohtamatta työntekijöiden erityisen kunnioitettava luottamusta osaamistani kohtaan - varmasti edesauttoivat myös oman luottamukseni kasvua itseäni ja osaamistani kohtaan. Itselleni merkityksellisimpiä ja eniten tunteita herättäviä tapahtumia ja tilanteita olivat esimerkiksi Asunnottomien yö, Valon juhla

Laukaan vankilassa, ”Laukku-Leenan” kohtaaminen Hallissa (Ylen artikkeli ”Laukku-Leenasta”, 2012) sekä jokainen ryhmänohjaus, jonka tein.

Olen myös äärimmäisen onnellinen, että sain tuoda toimintaan mukaan oman 10-vuotiaan tyttärenti, jolle sain myös käytännön kautta opetettua lisää ihmisten kohtaamisesta ja kaikkien tasa-arvoisuudesta ja arvokkuudesta esimerkiksi Laukaan vankilassa järjestetyssä läheisten tapahtumassa, Valon juhlassa.

ICF-viitekehystä tai mittareita en harjoittelussani hyödyntänyt, koska yksittäisiä henkilöasiakkaita hankkeella ei ole. Syksyn aikana kuitenkin suoritin hyväksytysti Kuntoutustarpeen arviointi- sekä Kuntoutusprosessi-kurssit, joilla edellä mainittuja aiheita käsiteltiin. Hankkeessa käsiteltyä ja työstytyä aihetta, yksinäisyyttä, voisi kuitenkin mitata esimerkiksi Yksinäisyys, koettu-mittarilla sekä Social Provision Scale -mittarilla. (Toimia tietokanta, 2011.)

Lähteet

Valtioneuvoston asetus sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta 1411/2011. Ajankohtainen lainsäädäntö. Finlex-verkkosivusto. Viitattu 27.12.2018. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2001/20011411>

Mikä on Koske? 2018. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <http://koskeverkko.fi/etusivu/>

STEA. 2016. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <https://www.stea.fi/stea>

Avustushakemus. 2017. Yhdessä ei olla yksin -hankkeen avustushakemus. Viitattu 27.12.2018. <http://koskeverkko.fi/wp-content/uploads/2017/03/YHDESS%C3%84-EI-OLLA-YKSIN-HYVINVOINTIYHTEISTY%C3%96HANKKE-RAYle-%C3%A4htenyt-suunnitelma-27.5.2016.pdf>

Yhdessä ei olla yksin. 2018. Yhdessä ei olla yksin-hankkeen esittely Koske:n verkkosivuilla. Viitattu 27.12.2018. <http://koskeverkko.fi/hankeet/muita-hankkeita/yhdessa-ei-olla-yksin/>

Palvelut. 2018. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <http://koskeverkko.fi/perustoiminta/tyoryhmat-ja-tyokokoukset/>

Työryhmät ja työkoukset. 2018. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <http://koskeverkko.fi/perustoiminta/tyoryhmat-ja-tyokokoukset/>

Ruuskanen, O. 2011. Artikkelit Duodecim-verkkolehdestä (8/2011): Yksinäisyys on vaarallista terveydelle. Viitattu 27.12.2018. <https://www.duodecimlehti.fi/duo99481>

Routasalo, P. 5.4.2016. Geriatria. Luku: Yksinäisyys ja eristäytyminen. Viitattu 27.12.2018. <http://www.oppiportti.fi/op/ger03801/do>

Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta 13.12.2001/1230. Ajankohtainen lainsäädäntö. Finlex-verkkosivusto. Viitattu 27.12.2018. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20011230>).

Turvapaikanhakijoiden sosiaaliturva ja palvelut Suomessa. N.d. Sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <https://stm.fi/turvapaikanhakijoiden-palvelut>

Yksin saapuvat alaikäiset. N.d. Työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämät verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <https://kotouttaminen.fi/yksin-saapuvat-alaikaiset>

Suomeen yksin tulleen alaikäisen edustaja. 2018. Maahanmuuttoviraston verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <https://migri.fi/suomeen-yksintulleen-alaikaisen-edustaja>

Ylen artikkeli "Laukku-Leenasta". 1.2.2012.Yle:n verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <https://yle.fi/uutiset/3-5061786>

Toimia tietokanta. 2011. Sosiaalisen toimintakyvyn arviointi ja mittaaminen väestötutkimuksessa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämät verkkosivut. Viitattu 27.12.2018. <http://www.thl.fi/toimia/tietokanta/suositus/18/>

Liitteet

Liite 1 Syksyn tapahtumakalenteri

YHDESSÄ TEKEMISEN PAIKKOJA

YHDESSÄ EI OLLA YKSIN -HANKKEEN TOIMINTAA
SYKSYLLÄ 2018

- 10.10. klo 9-12 Kosketus: Kuka kuuntelee köyhää?
Luennoitsija Jouko Karjalainen, Matara-sali
- 12.10. klo 13-15 Mixi yxin? Nuorten parissa toimivien
verkostotapaaminen, MAT100
- 17.10. klo 18-22 Asunnottomien yö, Tourujoen puisto
- 27.10. klo 13-18 Valon juhla vangeille ja läheisille
Laukaan vankila
- 6.11. klo 14-18 Osallistu! Voimaa vapaaehtoisuudesta -messut
Laukaan pääkirjasto
- 7.11. klo 9-12 Kohtaamispaikkoja ja hyvinvointitupia -
verkostotapaaminen, Matara-sali
- 15.11. klo 14-16 Luentotilaisuus: Voiko onnellisuutta oppia?
Luennoitsija Markku Ojanen, Äänekosken lukio
- 19.11. klo 10 ja 14 Pop Up -tilaisuus maahanmuuttajille ja
maahanmuuttajien parissa toimiville,
Kyyjärvi ja Karstula
- 10.12. klo 17-19.30 Ystävätreffit yksinäisille, Viitasaari
- 11.12. klo 17-19.30 Ystävätreffit yksinäisille, Äänekoski

Lisätiedot:
Sirpa Pekkarinen
sirpa.pekkariinen@koske.fi
p. 040 653 7220
www.koskeverkko.fi

Anja Saksola
anja.saksola@koske.fi
p. 040 526 2521

OSALLISTAVIA JA VAIKUTTAVIA KEINOJA HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEEN

PROMEQ-hankeen alueellinen seminaari

Aika: 13.11.2018, klo 12:00–16:00
Paikka: Jyväskylän yliopisto, Keskussairaalante 2, Opinkivi, OPK141

Ohjelma:

- 1) PROMEQ-hankkeen lyhyt esittely
- 2) Sosiaalinen laatu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen viitekehkeenä – Keski-Suomi vs. muut ja koko maa, Turkuunjohtaja Tomi Mäki-Opas, Hämeen yliopisto
 Kommentaattori: Susanna Piiri, Keski-Suomi 2023
- 3) PROMEQ-interventoiden tulokset ja kokemukset
 - a. Pitkäaikaisryönten hyvinvointi ja monitahoiset yhteisöpalvelut, Professori Mikko Mäntyluoma ja tutkija Sami Ylöstä, Jyväskylän yliopisto
 Kommentaattori: Anu Pää, Keski-Suomi 2023
 - b. Käytännön kokeiluissa toteutettu palveluohjauksellinen interventio ja sen hyvinvointivaikutukset, tutkija Sirpa Kannasjo, Jyväskylän yliopisto
 Kommentaattori: Hankepäällikkö Eeva-Liisa Tammi, Keskiväestö Kotohoito -hanke
- 4) Onko sosiaalinen markkinointi kustannus-vaihtuvaa? Esimerkkeinä REETRI ja pitkäikäisytoiminta, Professori Pekka Rissanen, Tampereen yliopisto
- 5) Loppukeskustelu – Miten PROMEQ tuloksia ja kokemuksia tulisi jalkauttaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen Keski-Suomessa?
 1. Puheenvuoro: Mikael Pöhlö, tote-vastaavaimplementti, Keski-Suomi 2023

MAUSTETTA ELÄMÄÄN -TYÖKOKOUS TO 25.10.2018

klo 10-12 Jämsän Kivipankki, Seppolantie 7

TERVETULOA "Maailma on Jämsässä, Jämsä on maailmassa" -monikulttuurisuusteemaisen tilaisuuden suunnittelupalaveriin!

KÄYTTÄKÄÄN!

Ennakkoilmoittautuminen vlln. 19.10. mennessä
<https://link.veolopajamon.com/S/AACTFF6AA8R6C>, tai
 Sirpa Pekkarinen, p. 040 653 7300, etunimi.sukunimi@koko.fi

OLETKO TOIMIJIA JÄMSÄSSÄ JOTA KIINNOSTAA MONIKULTTUURISUUS?

Tervetuloa suunnittelemaan alkuvuonna 2019 tuotettavaa päivää "Maailma on Jämsässä, Jämsä on maailmassa"!

Mitä Jämsä tarjoaa uudelle asukkaalle, mitä taitoja ja taitoja tämä tuo tullessaan?

Yhteistyössä monikulttuuristen hankkeiden ja Jämsän kaupungin kanssa

KOSKE
 Keski-Suomen sosiaalisen osaamiskeskus

Yhdessä ei olla yksin -hanke
 Matkarinkatu 4
 40100 JYVÄSKYLÄ
www.koskeverkko.fi

TERVETULOA ASKARTELEMAAN YHDESSÄ!

Kolme ohjattua askartelutuokiota toteutetaan Onnimannilassa klo 10-11.30, ti 6.11., ma 12.11. ja ke 21.11. Mukana kuntoutuksen ohjaaja-opiskelija Niita KoskEesta.

Askartelupajassa valmistamme mm. soodakortteja ja laupukkipöytäjä.

Lisätietoja voi kysyä:
 Riita Sirkka p. 040-591 9061
 tai
 Sirpa Pekkarinen p. 040-653 7300

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI
 Kotoutuspalvelut

Keski-Suomen ELY-keskus ja Jyväskylän kaupungin kotoutuspalvelut järjestävät yhteistyössä kotoutumisen mukaista jällehuoltotyötä tekävien verkostopäivän!

Aika: perjantai 9.11.2018, klo 9:00 – 15:30
Paikka: Määränpää, Jyväskylän kaupungintaloto, Vapaudentatu 30-41, 40100 Jyväskylä

Päivän ohjelma

09:00 – 09:30	Ilmoittautuminen kahvi ja tee
09:30 – 10:00	Tervetuloa- ja lyhyesti beta kotoutuspalveluksista, palveluesimies Eina Niemela
10:00 – 10:30	Tervetuloa Työ- ja elinkeinoministeriöstä, neuvotteleva virkamies Anna Bruun
10:30 – 11:30	Nuoren ammattilaisverkoston erityisyksitymmyksiä, Jyväskylän yliopiston lehtori Kati Turunen
11:30 – 12:30	Omakustanteen lausua
12:30 – 13:30	Yhteisöllinen aamun ja aamunien tilaisuus kivi Jyväskylässä, -Jyväskylän kaupungin kotoutuspalvelut, sosiaaliohjaaja Tanja Vestonen-Puustaho - Ryhtymätoimija Agnesa Oy, vastavaa ohjaaja Titta Veijanen - Nuottakka Oy, vastavaa ohjaaja Kirsi Lamminen
13:30 – 13:45	Nuorten esitys
13:45 – 14:15	Ilmapöytäkirja
14:15 – 15:00	Miten suotta voi lukea vapaalla ajalla? Kolmannen sektorin rooli taiteesta taiteeseen, Monikulttuurisuus Ombia ry, nuorisoyhteistyö Taru Rintinen
15:00 – 15:15	POKE-hanke, Pakolaistaustaisen ohjauksen kehittäminen, hankepäällikkö Eija Asikainen
15:15 – 15:30	Loppupalat

Ilmoittautuminen 1.11.2017 mennessä:
<https://link.veolopajamon.com/S/4D500430B41C8A>

Vastaväen tervetuloon
 Margareta Gode Savolainen
 ohjauksen erityisryhmä
 Jyväskylän kaupunki, kotoutuspalvelut
 014-2003434
 margareta.gode-savolainen@koko.fi

Erikois-, liikenne- ja ympäristökeskus

NUORTEN KYTYÄ AINI ESIIN -SEMINAARI

Tulevaisuus ja tulevaisuustaidot

PERJANTAINA 23.11. | JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU, DYNAMO | PIIPUKATU 2, JYVÄSKYLÄ

10:30 Ilmoittautuminen aika, face to face -huhtauslaulu

12:00 – 13:15 **Nuoret, äläni, kytyt, tulevaisuus ja tulevaisuustaidot**

Alustajina ja keskustelijoina

- Maria Kivela Aho, hankejohtaja, Sosiaalisen ja terveysministeriö
- Tytti Hattu, nuori
- Juoni Nieminen, asiantuntija, Keski-Suomen ELY-keskus
- Minna Mäkelä, ohjauksen erityisryhmän johtaja, Keskiväestö
- Janna Luukkainen, nuori
- Eeva-Mari Mäkelä, asiantuntija, Oikeusministeriö
- Juoni Välijoki, professori emeritus, Jyväskylän yliopisto

Keskustelun vetäjä ohjaaja Jari Huotari ja Nuorten Keski-Suomi ry:n puheenjohtaja Tanja Tuomisen

Euroopan Neuvoston määrättyjen demokraattikompetenssien listayhteyden julkistamisen (Lisää + kielipäivä) Matti Rautionen, OIKU-tieteen

13:15 – 14:00 **Työpajat, alkuvuonna**

14:00 – 14:30 **Kahvitauko, face to face -huhtauslaulu**

14:30 – 15:14 **Työpajat, alkuvuonna**

15:15 – 15:45 **Yhteinen yhteenveto päivän aineista ja odotetut otteet**

15:45 – 16:30 **Face to face -huhtauslaulu**

17:00 – **Nuorten Keski-Suomen myyjäisö**

Face to face -huhtauslaulu on välttämätön taito ja taito.
 Jos haluat saada suoraan tälle osalle osanottoa, ota yhteyttä:
www.keski-suomi.fi
www.keski-suomi.fi
 040 591 9061

VAPAAEHTOISMESSUT

• • • • • 29.11.2018 KLO 13-18

KANSALAISTOIMINNANKESKUS MATARA
 Matarakatu 6 A 1, 40100 Jyväskylä

Vapaaehtoisuus on meidän voimiamme ja voimiamme on meidän voimiamme. Vapaaehtoisuutta on kaikkialla ja tarvitaan.

Ohjelma:

13	Arjalaiset: Saga Kigland Company: otteita teoksesta Arjalaiset - Tanssia ja akrobattia juhlatilaisuudessa Juniorikilpailunsaajat Asta ja Juuso esittävät lauttaritanssia, vol.1
13-17	Pine Cafe
13-30	Messualue auki
13-30	Tule kokeilemaan pop-up-vapaaehtoisuutta toteuttamassa joulukortteja palvelutalon aukioloa
15	Sadalle ensimmäiselle metri-tilalle: hyvää yksinäisyyden vähentämisen voimaa!
17	Bingo ja lottariläpitys vol.2

Vapaaehtoisuuden MESSUT

VAPARI

Valikoverkosto

matarata

Tule etsimään sopiva vapaaehtoistoiminnan muoto ja löydä uusi hyvinvoinnin lähde

HYVINVOINTIA JA ESTEETTÖMYTTÄ YHDESSÄ

TORSTAINA 1.11.2018
KLO 9-13

Hyvinvointituvalle (Jousitie 40), Aatossa ja Ellissä (Jousitie 39) ja kirjastolla (Länsitie 6)

Tervetuloa viettämään mukava päivä hyvinvoinnin parissa!

LUVASSA PALJON TIETOA, ESITTEVÄ JA TOIMINTAA ERI TOIMIJUILTA

- ◆ Puurotarjoilu klo 9-11 Hyvinvointituvalle
- ◆ Tietoisuja ja luentoja klo 11 alkaen
- ◆ Kahvi ja glögitarjoilu
- ◆ Sauvakävelypastusta, omat sauvat mukaan!
- ◆ Arvonta
- ◆ Tapahtuma on maksuton
- ◆ Hyvinvointilounas tarjolla omakustanteisesti Aatossa & Ellissä

Mukana tapahtumassa ovat :

Joutsan Kuulo ry, Keski-Suomen Muistiyhdistys, Parkinson-kerho, Keski-Suomen Omaishoitajat, SPR, Keski-Suomen Näkövammaiset, Joutsan Apteekki, Joutsan kirjasto, Silmäsema, Seututerveyskeskus, Yhdessä ei olla yksin –hanke, Hyvinvointitupa, Joutsan kunta, Jokita, Apuset, K-Supermarket, Säästöpankki, ravintola Aatto ja Elli

Maaseutukehitys

ASUNNOT TOMIEN YÖ

17.10.2018
Tourujoen puisto
Klo 18.00–22.00

- Puheenvuoroja asunottomuudesta
- Järjestäjien esittelyjä
- Hernekeittoa, makkaraa ja kahvia

Musiikki:
Koruton
Veli-Matti Laitinen maailmanmestari

HEIKKINEN

Lisätietoja: 040 591 7476

Tiedämme, toimimme, vaikutamme -iltapäiväseminaari
Näkökulmia kokemusasiantuntijuuteen ja osallisuuteen
keskiviikkona 5.12.2018 kello 10.30–15.30

Jyväskylän yliopistolla (rakennus Agora, sali A102), Mattilanniemi 2

Seminaari on tarkoitettu vammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen, sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille, opettajille ja ammattilaisille, yhdistysten jäsenille sekä kaikille kokemustiedosta ja osallisuudesta kiinnostuneille.

OHJELMASSA on tutkijatohtri Pilvi Hämeenahon luento kokemusasiantuntijuudesta ja käytännön esimerkkejä siitä, kuinka Me Itse ry:ssä edistetään osallisuutta. Mukana myös Kehitysvammaisten Tukiliiton Vahvistu vanhempana- sekä Aarne ja Aune -hankkeet ja Best Buddies -kaventoiminta. Lisäksi kulttuuriohjelmia ja yhdessä tekemistä. Lisätietoa ja tarkemman ohjelman löydät: www.tukiliitto.fi/tapahtuma/tiedamme-toimimme-vaikutamme-iltapavaseminari-jyvaskyla/

Seminaari on maksuton, tarjoamme lounaan ja kahvit! Tervetuloa MUKAAN SEMINAARIIN!

Ilmoittaudu mukaan 16.11. mennessä sähköisellä lomakkeella

<https://www.weltraipalvelus.com/7706548980001917.pdf>

tai suoraan soittamalla Jonna Suhoselle, puhelin 040 650 7929, jolta saat myös lisätietoja.

Liite 3 Työaikalomakkeet

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU OY Hyvinvointiala Projekтинumero _____

OPISKELIJAN TYÖAIKATAULUKKO - AMMATTITAITOA EDISTÄVÄ HARJOITTELU HARJOITTELUAIKA 3.10.-19.12.2018

Opiskelijan nimi, ryhmätunnus Nita Niemelä / SK017SM Harjoittelupaikka Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Opiskelijan yhteystiedot 14441@student.jamk.fi / 040-716 7110 Osasto / Yksikkö Yhdessä ei olla yksin -hanke

Ohjaava opettaja Minna Seikkula Ohjaava työntekijä Sirpa Pekkarinen

Opettajan yhteystiedot minna.seikkula@jamk.fi / 040-193 1769 HUOM! Lomake jää harjoittelupaikkaan ja se liitetään laskuun.

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	ma	ti	ke	to	pe	la	su	Tunnit	Työpäivien määrä
päivä-määrä	1.10.	2.10.	3.10.	4.10.	5.10.	6.10.	7.10.	8.10.	9.10.	10.10.	11.10.	12.10.	13.10.	14.10.		
työ-aika	-	-	12-18.30	-	-	-	-	-	-	-	8-15.40	8-15.40	-	-	21 h 50 min	3
päivä-määrä	15.10.	16.10.	17.10.	18.10.	19.10.	20.10.	21.10.	22.10.	23.10.	24.10.	25.10.	26.10.	27.10.	28.10.		
työ-aika	-	-	9.30-23	8-15.40	-	-	-	8-20	8-16	-	8-12	-	11-19	-	53 h 10 min	6
päivä-määrä	29.10.	30.10.	31.10.	1.11.	2.11.	3.11.	4.11.	5.11.	6.11.	7.11.	8.11.	9.11.	10.11.	11.11.		
työ-aika	-	8-14	12.30-18.30	8-16	8-16	-	-	8-16	9-17	8-14	-	9-14	-	-	55 h	8
päivä-määrä	12.11.	13.11.	14.11.	15.11.	16.11.	17.11.	18.11.	19.11.	20.11.	21.11.	22.11.	23.11.	24.11.	25.11.		
työ-aika	8-14.30	8-16	8-14.40	8-16	-	-	-	8-18	-	8-16	8-16	8-15	-	-	62 h 10 min	8
päivä-määrä	26.11.	27.11.	28.11.	29.11.	30.11.	1.12.	2.12.	3.12.	4.12.	5.12.	6.12.	7.12.	8.12.	9.12.		
työ-aika	-	-	16-18	9.45-22	8-16	-	-	8-16	8-16	8-15	-	-	-	-	45 h 15 min	6

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	ma	ti	ke	to	pe	la	su		
päivä-määrä	10.12.	11.12.	12.12.	13.12.	14.12.	15.12.	16.12.	17.12.	18.12.	19.12.					16	2
työ-aika	-	-	-	-	-	-	-	8-16	-	10-18					Yhteensä 253 h 25 min	Yhteensä 33

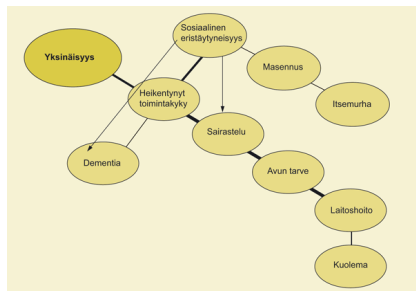
S = sairauspoissaolo
P = muu poissaolo
K = koulutuspäivä
Suojavaatekorvaus Kyllä Ei

Työvuorot on tarkistettu KE 19.12.2018 (päiväys)
Ohjaava työntekijä [Signature]
Ohjaava opettaja _____

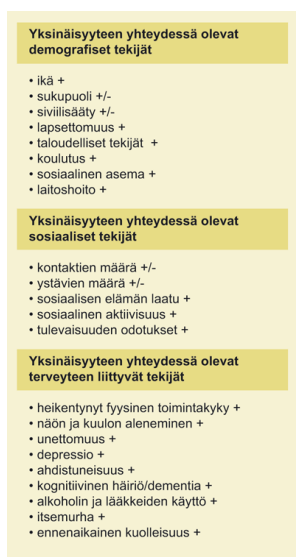
Korvaus maksetaan vain niiltä päiviltä kun opiskelija on läsnä harjoittelupaikassa. Poissaolopäiviä (S,P,K) ei laskuteta. Yövuoro on yksi vuorokausi.
Laskutusosoite: Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy, Talouspalvelut, PL 207, 40101 Jyväskylä. Puh. 020 743 8100.

Liite 4 Ohjaajan kirjallinen arviointi lisätään

Kuva 1: Yksinäisyyden seuraukset. <http://www.oppiportti.fi/op/gek00067/do>

Kuva 2: Yksinäisyyteen yhteydessä olevia tekijöitä. <http://www.oppiportti.fi/op/gek00065/do>

Kuva 3: Psykososiaalinen ryhmäkuntoutusinterventio ikääntyneiden yksinäisyyden lievittämisessä.

<http://www.oppiportti.fi/op/ger03807/do>

